

Vaarallisen työn keskeyttäminen

Työturvallisuuslaki (738/2002) sisältää velvoitteita työnantajalle, työntekijälle ja yhteisen työpaikan toimijoille. Laki sisältää velvoitteita myös muille työn turvallisuuteen vaikuttaville henkilöille. Työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden kannalta tarpeellisten toimenpiteiden toteuttaminen on työnantajan velvollisuus. Näitä voivat olla esimerkiksi riittävä perehdytys, huolehtiminen, että työntekijöillä on käytettävissään riittävästi asianmukaisia henkilösuojaimia tai terveystarkastukset erityistä sairastumisen vaaraa aiheuttavassa työssä

Työntekijällä on velvollisuus huolehtia työssään omasta ja muiden työntekijöiden turvallisuudesta ja terveydestä. Työntekijän huolehtimisvelvollisuus rajoittuu hänen käytettävissään oleviin keinoihin. Työturvallisuuden toteutumiseksi työntekijän on noudatettava niitä määräyksiä ja ohjeita, joita työnantaja antaa.

Työntekijän työstä pidättäytyminen (Työturvallisuuslaki 23 §)

Jos työstä aiheutuu vakavaa vaaraa työntekijän omalle tai muiden työntekijöiden hengelle tai terveydelle, työntekijällä on oikeus pidättäytyä tällaisen työn tekemisestä. Työstä pidättäytymisestä on ilmoitettava työnantajalle tai tämän edustajalle niin pian kuin mahdollista. Oikeus pidättäytyä työnteosta jatkuu, kunnes työnantaja on poistanut vaaratekijät tai muutoin huolehtinut siitä, että työ voidaan suorittaa turvallisesti. Työstä pidättäytyminen ei saa rajoittaa työntekoa laajemmalti kuin työn turvallisuuden ja terveellisyiden kannalta on välttämätöntä. Työstä pidättäytyessä on huolehdittava siitä, että pidättäytymisestä mahdollisesti aiheutuva vaara on mahdollisimman vähäinen.

Soveltamisohje Pirkanmaan hyvinvointialueella

Työntekijän työstä pidättäytyminen edellyttää, että työn jatkaminen aiheuttaa vakavaa vaaraa joko työntekijän omalle tai muiden työntekijöiden hengelle tai terveydelle. Vakava vaara on tässä suurempi kuin työhön tavanomaisesti sisältyvä vaara. Työstä pidättäytyminen on poikkeuksellinen toimenpide, joka tulee kysymykseen vain, jos vaara ei ole vältettävissä muilla työsuojelutoimenpiteillä.

- Työstä voi pidättäytyä, jos vaaratilanne ylittää selvästi työn normaaliin riskiin kuuluvan vaaran
- Työntekijän tulee ilmoittaa työstä pidättäytymisestä esihenkilölleen tai muulle työnantajan edustajalle niin pian kuin se tilanteen kannalta on mahdollista
- Työstä pidättäytymisestä on syytä ilmoittaa myös työsuojeluvaltuutetulle ja kaikille niille muille, joihin työstä pidättäytymisellä mahdollisesti on vaikutuksia.
- Esihenkilö arvioi tilanteen ja ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin, jotta työntekoa voidaan jatkaa turvallisesti. Yleensä vaaratekijä pystytään poistamaan ilman työn keskeyttämistä
- Työnantaja voi määrätä työn jatkettavaksi todettuaan, ettei vaaraa ole
- Jos edellytyksistä työnteon jatkamiselle ei päästä yksimielisyyteen, tulee olla yhteydessä työsuojeluviranomaiseen
- Työstä on mahdollista pidättäytyä niin pitkäksi aikaa kuin se työturvallisuuden kannalta on välttämätöntä
- Vaarallisesta työstä pidättäytymisen aikana työntekijä on velvollinen tekemään muuta työtä

Työsuojeluvaltuutetun oikeus keskeyttää vaarallinen työ (Laki työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta 36§)

Jos työstä aiheutuu välitöntä ja vakavaa vaaraa työntekijän hengelle tai terveydelle, työsuojeluvaltuutella on oikeus tässä pykälässä säädetyin rajoituksin keskeyttää työ edustamiensa työntekijöiden osalta. Työsuojeluvaltuutetun on, milloin se vaaran laatuun ja muihin olosuhteisiin nähden on mahdollista, ilmoitettava työn keskeyttämisestä työnantajalle ennakolta ja joka tapauksessa heti, kun se voi vaaratta tapahtua. Työnantaja voi varmistuttuaan, ettei vaaraa enää ole, määrätä työn jatkettavaksi.

Työn keskeyttäminen ei saa rajoittaa työntekoa laajemmalti kuin työn turvallisuuden ja terveellisyyden kannalta on välttämätöntä. Työtä keskeytettäessä on huolehdittava siitä, että keskeytyksestä mahdollisesti aiheutuva haitta ja vaara on mahdollisimman vähäinen.

Soveltamisohje Pirkanmaan hyvinvointialueella

Työsuojeluvaltuutetun oikeus työn keskeyttämiseen rajoittuu hänen edustamiensa henkilöiden työhön ja vaatii tiukemmat edellytykset kuin työntekijän oikeus pidättäytyä työstä. Työtä keskeytettäessä täytyy pystyä konkreettisesti osoittamaan mikä on se vaaratekijä, josta voi seurata välitön ja vakava hengen tai terveyden menetys. Toisinaan tällainen voi olla hankala nimetä, mutta vaaratekijä täytyy konkretisoida.

- Työn keskeyttämisoikeus edellyttää, että työstä aiheutuu välitöntä ja vakavaa hengen tai terveyden vaaraa
- Keskeyttämisoikeus on rajattu työsuojeluvaltuutetun edustamiin työntekijöihin
- Työn keskeytys on rajoitettava mahdollisimman suppeaksi, esimerkiksi koskemaan vain tiettyä vaarallista työvaihetta
- Työsuojeluvaltuutetun tulee ilmoittaa työn keskeyttämisestä yksikön lähiesihenkilölle sekä työsuojelupäällikölle etukäteen, mikäli se on tilanne huomioiden mahdollista. Ilmoitus tulee kuitenkin tehdä viivytyksettä
- Esihenkilö arvioi tilanteen ja ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin, jotta työntekoa voidaan jatkaa turvallisesti. Yleensä vaaratekijä pystytään poistamaan ilman työn keskeyttämistä
- Työn keskeytys on voimassa vain väliaikaisesti, kunnes työnantaja toisin määrää
- Jos työnantaja määrää, että työskentelyä on jatkettava, työsuojeluvaltuutettu ei voi uudelleen keskeyttää työskentelyä, vaan hänen tulee olla yhteydessä työsuojeluviranomaiseen